

„ROBOTCHYJ NAROD“ (THE WORKING PEOPLE)

The official organ of the Ukrainian Social Democratic Party, Affiliated with the S. D. Party of Canada. THE ONLY UKRAINIAN SOCIALIST PAPER IN NORTH AMERICA. Published monthly by THE EXECUTIVE COMMITTEE OF THE U. S. D. P. OF CANADA Pritchard & McGregor Winnipeg, Man. Subscription \$ 1.00 a year.

ЧИТАЙТЕ! ЧИТАЙТЕ!

„Робочий Народ“ — одинокі соц. дем. часопис для цілої Америки; вона одне дає те знання, яке повинна мати кожда працююча, клясово-свідомо людина. Хочеш знати, як здобути красний лад на світі, то читай все „Робочий Народ“.

„Робочий Народ“ коштує на рік лиш один долар, а адреса до него є:

ROBOTCHYJ NAROD Box 3658 (St. B.) Winnipeg, Man.

Наші обов'язки.

Багато з поміж наших робітників, фермерів а головню інтелігентів називає себе соціалдемократами. Але чи вони справді є ними?

Хто раз у чотирьох роки віддасть голос на соціалдемократичного кандидата, хто від часу до часу прашає долара на предплату партійного органу, чи він має вже право називати себе соціалдемократом?

Кожий він справді почував себе соціалдемократом, чи він сповняє свої обов'язки?

А якім є ті обов'язки? Хто може називати себе справдішим соц. дем?

Перша найважливіша річ, се незнання партійної програми. Кожний, хто хоче бути соціалдемократом, мусить знати, що се соціалдемократія і чого вона хоче. Про се якраз сказано в партійній програмі, чи то у книжці „Чого хочуть соціалдемократи“, яку кожний товариш повинен знати і тому ми тут не будемо про неї говорити. Ми нині хочемо звернути увагу на що інше.

Наші противники рострубили по Канаді про упадок нашої партії, а деякі навіть вже похоронили її.

І чи справді наступив занепад нашої партії? Ніде правди діти. Партійна робота ністала дещо припинена, рух ослаб, а партійний орган виходить лише раз на місяць. Деякі з нас кажуть, що причиною того се безробітє і теперішня війна європейська, інші знов кажуть, що непорозуміння між нашими проводирами, спричинили се до ослаблення нашого руху. Можливо, що як одні так і другі мають слушність. Але після нашого погляду лихо лежить і в тім, що в нас не сповняють ся партійні

обов'язки як слід. Як би кожний з партійних товаришів шире взяв ся до роботи, якби шире залізся ширенем партійного органу, поучаючись книжок, брошур, заснованем нових відділів, організованем та освідженем робітничих мас, взагалі партійною роботою серед українського пролетаряту, ми нині не стояли би перед питанням: бути чи не бути.

Правда є між нами люди, які вложили та вкладають багато праці для партії та понесли не одну жертву. Але чи всі інші товариші, які мають можливість і средства а всюди і все величають ся як українські соціалдемократи, роблять хоч дрібну партійну роботу? Чи врешті всі себе соціалдемократами називаючи, хоч самі почувують ся пренумерувати партійну часопис і належати до відділу У. С. Д. П.?

Робочий Народ, який виходить раз на тиждень, нині виходить лише раз на місяць. І він так довго буде виходити, доки всі наші товариші не будуть виповнювати своїх обов'язків як слід.

Хто є соціалдемократ, той мусить в першій ліпш сповняти свій обов'язок зглядом партійного органу, мусить старати ся, щоби як найкорше перемінити его а місячника на тижневик. А се стане ся лише тоді, коли кинемо ся сейчас, без відкладання на далеке завтра, до агітаційної та організаційної роботи, коли сповнемо свої обов'язки як правди в соціалдемократичні.

Д. М.

Божі помазанники.

Із більше чим пів сотні різних політичних держав у світі є дотепер двадцять шість республік, державний провід котрих спочиває в руках народом вибраних президентів. Прочі ж держави мають волюю Бога самого призначених різних цсарів і цсариків, королів і короліків, султанів і султанчиків, шахів, емірів і прочих благословених дармоїдів. Всі они, без вгляду на релігію, зуть себе і своїм підданим звати себе велять — Божими помазанниками.

Сам вселаскавий Господь, кажуть, еще прадіам їхнім намазавши „своєю“ голови, призначив пановане „із рода в род“ і дав їм і їхнім потомкам необмежену власть над їхніми підвладними. Правда, декому із них „завдяки бунтові діавола“ ширеному серед підданих, вкорочено чимало Всевишним освячених їхніх права, декотрим „нечиста сила“ таки й постручувала корони в голови. Та факт оттой, що тих коронованих „Божих помазанників“ остало еще стільки і їхня власть така еще сильна, свідчить про те, що в народі сильно еще вкоріненна ота брехня про опіку Бога а пануючими володарями.

Нічого дивного. Від віків они приказували своїм слугам і своїм церквам кричати про сю брехню на весь світ і втовкмачувати її в уми своїх підданих, визнаваючи

чи у них страх перед власттю назначеною самим Богом. Они так усердно про се кричали, що їм повірили.

Багато звироднілих тих володарів творили таке, що й безконечно терпеливий Господь не мігби втерпіти. А народ... та що народ, він на те, щоб терпіти. Вродити ся царя королена чи що іншого, хоре оно чи адоrove, мудре оно буде чи розумом і осла не перемаже, людяне чи з звирячими предметами, уломне, тупоумне, заражене невилічимою хворобою, на яку батько гуляка хорував, чи хочби оно й телам було, тобі народе вась. Ти народе своє діло знай: плати податки на його удержане, повинуй ся всяким його приказам, мудрим чи глупим, не робийай моги ся аа нього і будь готов віддати все своє майно і жите на його завив.

І скільки народ не жертвував собою задля притих коронованих лялюк. Кілько народної крови не потекло через тих вампірів!..

Настав однак час, коли велика французька революція завдала важкий удар віками ковалій брехні про „Божих помазанників“. Помазана Богом голова Людовика покотилась під гільотину. Іншим народам також терпцю вже не стало було тоді на те, щоб вносити ярмо насильно накинене їм віби Божою волею. Народи півничної, середньої і полудневої Америки на силу збули ся також непрошених невідчепених опікунів. Наймолодшіми ж республіками є Португалія і Китай.

Є однак люди в кожній державі, котрим дуже багато залежить на вдержанні панованія тих божих помазанників. Они всякими способами підпирють авторитет пануючого володаря і дбають про те, щоби народ і не думав про зміну невідчепеного йому устрою.

Є се люди приважені до капіталістичної кляси, котрим в такому устрою, де народ меньше може сам розпоряжатися ся в своїх справах та розправляти ся з всім, що йому долягає, є вигідніше окралати і вивискувати робочий народ. Тим більше, що они мають вседа запереную поміч властей. За те они й дбають про те, щоби такому пануючому володареві нічого не хибувало. Они дбають, щоби йому венція добра була, о скільки можна необмежена власть і проче, а він їм за те стерже набравши з народа армією їхніх богатств, війною добуває їм нові богатства і так держать ся они разом. Ту належать еще ті вої, що способом прожитку звязані з таким державним устроєм, де цілковита або частинна власть спочиває в руках „Божого помазанника“.

І тому то народам деяких держав трудно приходить ся бороти ся з таким ладом, бо они мають проти себе, не лише правительство пануючого володаря, але сильну руку капіталізму, який диктує нині і в народних парламентах, і піднімає собі республіканські правительствы також.

Та нинішня страшна європейська різня народів, до якої в імя Божє і свое закликають європейські володарі своїх „підданих“, відкрила вже очи широким масам пролетаріату. Він зрозумів, що сі мора людської неповиновної крови лють ся не тому, що Господь віслав на те своїм помазанникам такий приказ, а тому, що в капіталістичній

А. Р. Любов до вітчизни.

Андрю Адамс, „сталевий“ король“ Англії приїхав сьогодні в своєї дачі в кілька днів до Лондону.

Він має вечером говорити на масовім мітингу, устроєним товариством заохоти вплисуванія ся в армію добровольців, і відтак бути еще на зборах директорів його корпорації.

Він не лише мільонер, але і філантроп і суспільний діяч. Нема в одної добродійної організації, де б його імя не було записане на золотій таблиці, наперед других.

Він невеликого росту, і на лиці у нього завжди грає звичлива усмішка.

Точно о сьомій годвінї вечером він був вже на платформі, окруженій англійською знаттю і прибраними дамами.

Внизу, під відкритим небом, стояли тисячі робітників і в пошаною та зацікавленем привиралясь мільонерови.

Довруги горіли електричні лампи. Их арасократичне біле світло відмовляло ся змішувати ся а вульгарним світлом різнобарвних лампочок платформ.

З наву доносив ся глухий шум, і слабий, хоровитий сміх піднімав ся в гору. Там він змішував ся а ситам, безпечним смійшкєм богатів. Минуло пів годани. Адамс підійшов на край платформи. З його лиця не відшала еще усмішка після що його перерваної прашної розмови. Він махнув рукою, отворив рот і зареветав ся. Шумні негавалчі оплески не дали ему говорити. Він не промовив еще ні слова, аде він

жеж бо — мільонер!.. Наступила тишина, і до слуху звучала іронія. — „Містер Кірет, виж бо — прекрасні, крилаті слова про любов до вітчизни, обов'язок і про умираючих на полю бою братів.“

Запалали очи робітників і показали ся слюзи у слухачок. Троє громових „гурра“ провадили Адамса а поворотом до його крісла.

Він сів, усміхнув ся, втер в лобу і потилиці ніт і після трох мінут опустив платформу. Він спійняв ся на збори директорів.

День передтим він одержав телеграму від управителя його шведської фабрики амуніції. Німеччина предклала йому военні замовлення. Приняти, або відкинути їх, — мало ся рішити на виділних зборах. Адамс підїхав до богатого готелю і звійшов по коврах — мармурових сходів. Всі вже були зібрані, коли він сів ся в своє предсідательське крісло, і витали його вставанем.

„Ми повинні прийняти предложене а всяку ціну. Швеція не допустить перевозу амуніції до нас до Англії, а ми не можемо оставити фабрику без діла. Се воєнім зроуміє“, — сказав Адамс по півгодиннім зборі сего питання.

Всі згодились з ним, поважним киванем голов. Всі окрім одного, еще молодого не дуже досвідченого директора.

„Ні, воєнім не зроуміє. Ми не повинні помагати Німеччині і тим шкідети своїй власній вітчизні. І, помимо сего, если вляки їй, виграємо мільони в Англії. Я го маю через війну тратимо в Швеції, ми заїтінг.“

Адамс злегка усміхнув ся. В його го-

лозі звучала іронія. — „Містер Кірет, виж бо — прекрасні, крилаті слова про любов до вітчизни, обов'язок і про умираючих на полю бою братів.“

Знова всі кивнули головами. Містер Кірет замовк.

На другий день в Швеції дістали телеграму — щоби німецькі замовлення приймати негайно.

А на площі, де відбував ся масовий мітинг, публіка еще довго стояла, не рухаючись, після відходу Адамса. Уже потасили різнобарвні огні на платформі. Давно вже пішли предсідатель і значні гості. Десять коло одіночки доперва стали розходити ся робітники до дому.

Пшов до дому і Джан Ворк, молодий тесля. Він залучив дивив ся собі під ноги, йшов не спішучи і обкружляв улицю, щоби продовжати дорогу. В голові укладало ся рішене. Він запаше ся зантра добровольцем в армію. Слова Адамса не пропали даром. Сімена упали на добру почву.

Жена еще не опала, коли Джан вернувся до дому. Він преходив завжди вчасно, і вона ажуралась. Він розказав єї про мітинг.

„Я рішив залюбити ся. То все. Не могу а більше ждати. Всі наші теслі залюбили ся. Ось і Джек і Чарлі і Дейвіс — та-

кож. Так і знає ся, що всі пальцем на мене тичуть. Молодий, здоровий, а не йду. Встидно. Послухалаб ти Адамса, то й сьомій за мене сталоби встидно... Запишу ся до голови всі чужі думки. Жена і даганья здавали ся далекими, нереальними.“

— „Нічого подібного ти не зробив. Три місяці неробив. Без хліба сидів. Втомив ся. І дитинка також. Краски на лиці невидні. А тепер ось прийшла робота. Мігби гроший заробити. А тобі дур в голову лізе. Нехай другі ідуть, коли хотять. Їм легче. А тебе, если равять, або... або... ну, та если лише, борони Боже, равять...“

„Тут вітчизна в небезпечности — авчав Джан фразу Адамса, — а ви о личних інтересах думаєте...“

Ні слюзи, ні вговорюванія жени не помогли. Слідуючого дня він залюбив ся до армії.

Минуло чотири місяці і в нощі під Рівальо, на французьким фронті, Джан був тажко ранений кулею в легкі. Його привели без пам'яті до шпиталю і за годину зробили операцію. Він умер. Куля встрала за далеко. Коли хірург єї виїняв і а цілковитости став єї оглядати, то на єї місцінім відривку головки він запримітив знак марки європейських фірм, він був би прочитав: „Андрю Адамс і Ко...“

За „Новим Міром“ Пер. Пласеб.

кожодї держави зріє тає поохнує свої правителі історії людства аличині

Самі таки пануючі жаж звісно, що сума їхн величєнє і богатства кр

Ось що каже рахунєк приватну власність, товак миль управленю

мота і інших металів в сьєтє около \$ 12,000,000 саря Франца Йосифа

царя „Вілюся“ \$ 3 69 і приватні маєтки, має фабрики амуніції Клоу

лівського короля Емануїла Джорджа \$ 2,256,000

фамілії \$412 800, кромі около 4 мільона доларів \$1,344,000 і \$600,000 на

Дюїса \$1 286,303; турєтійського короля Альбе

Кожив вяти під ртати і їм, як Божим пома

плати, або улци замінє забезпечений кусок „м

що кожний з воюючих заїнтересований в тепе

мо хочби лаше Німеччє двайцяті п'яти провіді

їх королів, великі князєтєва — князів і т. д. Та

пануючих. Кожному із це в добру. Баварсько

тять \$1. 286,303; як вжє королеви Фридерикови

Німеччина стоїне під тєсь бубив рад росад

або бодай забезпечити лєсть ся кровцє німєцє

Те саме думають і ся лучше зажити.

Лише рахунки тєх при них капіталістичні

ми. Дарма, що були онє ма патріотизму. Говор

соціалісти“ але і маса темними духами, бо

отже надія, що ті капі том крови мільонів, в

жаний вислід.

Уривок з відчиту

Після моєї думки ра є дитячою темноти, а

домість є матерію сво Тільки пару літ тому

почалоє більше проб не в мізку людини.

Зачала допитувати снєкєм правом короно

рабівки примуєше робити для него?“

котраї ставив подібнєтєня, названо зрадник

Вони говорили тоді пер говорять, що влад

думки є великою не нє. Я се перечу. В сторі повітря свєдло

є досить місця для во крила, а на свєдлом є є досить місця для ко

вітрогона. А людинє тра не думає сама прє

є рабом і не сповняє обов'язків зглядом

ближних. Що тичить не, то я надю ся, що

ду думати сам про

Крім того я приймаю

сигу, що буду вьокає

кожду думку совісно

но. Я не є невільник

одної організації і

людина. Я стою під

небом і ворями, безко

стятю природи, рівн

всього людства.

Все що я висловлю

що я заховаю є тільки

бола думки. То все.

буду обстоювати пр

що я говорю чисту п

Я не кажу, що я пі